

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Ι Ε Ρ Α Μ Η Τ Ρ Ο Π Ο Λ Ι Σ Θ Η Β Ω Ν κ α ι Λ Ε Β Α Δ Ε Ι Α Σ

«ΧΑΙΡΕΤΕ ΕΝ ΚΥΡΙΩ ΠΑΝΤΟΤΕ»

(Κυριακή Βαΐων)

Όσοι διαβάζουν την ευχή αυτή, που είναι όμως συγχρόνως και προσταγή, του αποστόλου Παύλου, στην προς Φιλιππησίους επιστολή του (4,4), προβληματίζονται. Οι πολλοί λένε ότι είναι αδύνατο να είναι χαρούμενος ο άνθρωπος συνεχώς. **Τόσες αιτίες στενοχώριας υπάρχουν. Πως λοιπόν εμείς θα χαιρόμαστε συνεχώς;** Κι όμως ο άγιος Χρυσόστομος παρατηρεί ότι, αφού το λέγει ο θεόπνευστος Παύλος, είναι δυνατό και δεν πρέπει καθόλου ν' αμφιβάλλουμε. Και για να μας πείσει αναφέρει τα εξής αξιόλογα και σοφά σε μια ομιλία του. Ας παρακολουθήσουμε τις σκέψεις του.

Όλοι επιθυμούν να χαιρόνται και να περνούν ευχάριστα και για το σκοπό αυτό κάνουν τα πάντα και όλες οι προσπάθειες τους σ' αυτό κατατείνουν. Δεν γνωρίζουν όμως οι περισσότεροι τον τρόπο για να το πετύχουν.

Μερικοί νομίζουν ότι τη χαρά τη δίνει ο πλούτος, η δόξα, η ηδονή. Κι όμως οι πλούσιοι, οι ένδοξοι, οι ηδονιζόμενοι δεν χαιρόνται πάντα. Αντίθετα θα δεις πτωχούς, ταπεινούς, καταφρονημένους, πενθούντες να είναι χαρούμενοι ή ν' αντιμετωπίζουν ψύχραιμα τις δύσκολες καταστάσεις. **Άρα δεν είναι η φύση των πραγμάτων που δημιουργεί τη χαρά ή τη λύπη, αλλά η διάθεση, η ετοιμότητα και η εκγύμναση αυτών που βιώνουν τις διάφορες καταστάσεις.**

Άλλοι νομίζουν ότι τη χαρά τη δίνει η υγεία. Κι όμως υπάρχουν άρρωστοι που έχουν χαρά και γαλήνη ακατανόητη και απίστευτη. Έπειτα οι υγιείς δέχονται συκοφαντίες, αδικίες, προσβολές, αποτυχίες, διαψεύσεις ονείρων και άλλα πολλά. Και μπορεί να μη δοκιμάζονται από την ασθένεια, αλλά ποικίλα και διάφορα αγκάθια τους βασανίζουν συνεχώς. Κανείς δεν είναι απείραστος και εντελώς ανενόχλητος από προβλήματα και αντίξοες συνθήκες και καταστάσεις. Ούτε ο βασιλιάς.

Λοιπόν από τα κοσμικά πράγματα τίποτα δεν εξασφαλίζει την ευτυχία. Μόνο το λόγιο του Παύλου, το μικρό και απλό, αυτό ανοίγει το δρόμο για τη διαρκή χαρά. Αν το κατανοήσουμε, δεν χρειάζεται τίποτα άλλο για να τη βιώνουμε συνεχώς.

Ο Παύλος δεν είπε απλώς χαιρέτε αλλά «εν Κυρίω». Αυτή είναι η αιτία της συνεχούς χαράς. Η αιτία που δεν μπορεί να την εξοντώσει κανένα κακό. Όλα τ' άλλα είναι άστατα και ασταθή. Αυτός όμως που ζει εν Κυρίω έχει αποκτήσει τη ρίζα της ηδονής και την πηγή κάθε ευθυμίας και χαράς. Όπως όταν πέσει μια μικρή σπίθα στο πέλαγος χάνεται, έτσι και η οποιαδήποτε λύπη, όταν πέσει στο πέλαγος της δυνάμεως και της χάριτος του Θεού, εξαφανίζεται. Κι έτσι, ενώ τα λυπηρά παραμένουν, αυτός χαιρείται. Αυτό για τους απίστευτους είναι θαύμα θαυμάτων και ακατάληπτο μυστήριο.

Έτσι οι Τρεις Παίδες εν καμίνω, αν και παρέμειναν στη φωτιά, ήταν πιο χαρούμενοι και ένδοξοι από αυτούς που παρέμειναν έξω της καμίνου. Το ίδιο και οι άγιοι πάντες. Εν μέσω πειρασμών ποικίλων παρέμειναν χαρούμενοι, ευτυχισμένοι και ένδοξοι. Λοιπόν, ας το χωνεύσουμε καλά όλοι μας ότι **είναι αδύνατο ο πιστός να μη απολαμβάνει συνεχώς**

και αδιαλείπτως την χαρά και την ευτυχία. Ούτε ο θάνατος ούτε η παράκαιρος απώλεια συγγενών ούτε μαστιγώσεις και βασανισμοί ούτε φυλακίσεις και εξορίες ούτε ύβρεις, συκοφαντίες, πόλεμοι νεύρων ούτε φτώχεια και ασθένεια μπορούν να κάνουν τον πιστό να μη χαίρεται.

Μα θα πει κάποιος: «οι άγιοι δεν λυπόταν καθόλου»; **Και βεβαίως λυπόταν.** Θα παραθέσουμε ένα χωρίο από τον Παύλο, που ενώ δίνει την εντολή να είμαστε χαρούμενοι συνεχώς, εν τούτοις ομολογεί ότι έχει μεγάλη λύπη και αδιάλειπτη οδύνη. «Λύπη μοι έστι μεγάλη και αδιάλειπτος οδύνη τη καρδία μου» (Ρωμ. 9,2). Κι αυτό το ένιωθε ο Παύλος, όχι για κάποια προσωπική δοκιμασία, αλλά για την κατάντια των Ισραηλιτών που δεν πίστευαν στον Χριστό. Είναι η μόνη και συχνή λύπη που νιώθουν οι άγιοι για την κακή πνευματική κατάσταση των αδελφών τους. **Κι όμως αυτή η πνευματική λύπη κατά παράδοξο τρόπο φέρνει χαρά.** Στα κοσμικά πράγματα και η χαρά προξενεί λύπη εν τέλει· στα πνευματικά όμως και η λύπη προξενεί χαρά. Π. χ. χαίρεσαι που βλέπεις τον εχθρό σου να δυστυχεί και έτσι φουντώνουν μέσα σου οι άλογες δυνάμεις του μίσους και της απέχθειας, με αποτέλεσμα να αμαρτάνεις και να επισύρεις την τιμωρία του Θεού. Ενώ λυπάσαι, διότι βλέπεις τον αδελφό σου να δυστυχεί ή να αμαρτάνει και έτσι, επειδή συμμετέχεις στο πρόβλημά του, επισύρεις την εύνοια και την ευλογία του Θεού. Αυτή τη λύπη, που προκαλεί ευλογία είχε ο Παύλος.

Ακόμη και στη τέχνη υπάρχει η λεγόμενη αισθητική συγκίνηση. Μια καλλιτεχνική λύπη, θα λέγαμε, που τόσο ευφραίνει τους φιλότεχνους και εκλεπτυσμένους ανθρώπους. Αλλά και εντελώς κοσμικά και πρακτικά μπορεί να δει κανείς την αναγκαιότητα και την ωφελιμότητα ενίοτε της λύπης. Γυναίκες που έχασαν τα παιδιά τους, εάν εμποδιστούν να κλάψουν, σκάνουν από το κακό τους. Και ο προφήτης Ησαΐας το νιώθει αυτό. «Αφήστε να κλάψω πικρά. Μη προσπαθείτε να με παρηγορήσετε για την καταστροφή της Ιερουσαλήμ, της θυγατέρας του γένους μου» (Ησ. 22,4).

Έπειτα έχουμε και τη λύπη που προέρχεται από τη μετάνοια για την αμαρτωλή ζωή μας. Κι αυτή η λύπη προσφέρει ανακούφιση, γαλήνη, αισιοδοξία και ευφορία ψυχική. **«Η δε κατά Θεόν λύπη μετάνοια εις σωτηρίαν αμετάβλητον κατεργάζεται»** (Β΄ Κορ. 7,10). Δηλαδή, αν λυπηθείς διά χρήματα, ασθένεια, ατυχία και άλλα κοσμικά πράγματα δεν κέρδισες τίποτα. Αν λυπηθείς για τις αμαρτίες σου, κι αυτές εξαλείφεις και μεγάλη χαρά δοκιμάζεις. Γνωρίζουν όσοι έχυσαν δάκρυα κατά Θεό πόσο αληθινά είναι αυτά που λέγω.

Αν δε λυπηθείς για αδελφούς σου που αμαρτάνουν, όπως έκαναν και οι άγιοι, τότε και στον εαυτό σου προσφέρεις άρρητη πνευματική ηδονή και ωφέλεια, και αυτούς τους διορθώνεις. **Ακόμη, κι αν δεν τους διορθώσεις, εσύ θα έχεις το μισθό και την ικανοποίηση σου.** Στο 9^ο κεφάλαιο της προφητείας του Ιεζεκιήλ, αναγγέλλεται μία μεγάλη καταστροφή όλων των κατοίκων της Ιερουσαλήμ, λόγω των πολλών ανομιών και ασεβειών τους. Οι μόνοι που δεν θα πειραχθούν είναι αυτοί που στενάζουν και κραυγάζουν με ψυχική οδύνη για όλες τις ασέβειες και ανομίες που διαπράττονται (Ιεζ. 9,4). Αντίθετα ο Αμώς (6,6) κατηγορεί τους Ισραηλίτες, που δεν πενθούν για τους συμπατριώτες τους που αιχμαλωτίστηκαν, **ασχέτως που τιμωρούνται δικαίως.** Κι ο Θεός, όταν τιμωρεί, συγχρόνως στεναχωριέται. Γιατί εμείς να μη τον μιμηθούμε;

Περιληπτική διασκευή 18^{ης} ομιλίας ι. Χρυσοστόμου, Προς ανδριάντας.

Για την απόδοση·

Αρχιμ. Μελέτιος Απ. Βαδραχάνης